

Поняття про технологію. Основні види технологічної діяльності в побуті

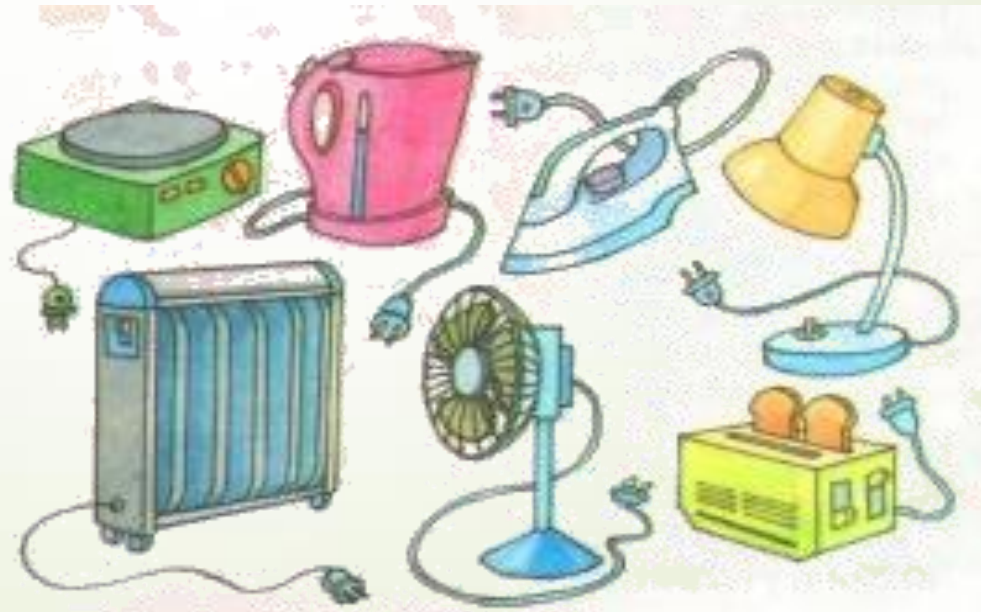

На цьому уроці ми дізнаємось:

- ➡ 1. **Що таке технологія?**
 - ➡ 2. **Технологічна діяльність.**
-

► У сучасному житті нас оточує багато різних предметів: меблі, техніка, одяг, транспорт, книги тощо. Усі ці предмети стали невід'ємною частиною нашого життя, адже вони полегшують працю людей, створюють затишок у помешканнях, сприяють відпочинку тощо. Крім того, ці предмети та багато інших речей є результатом праці або об'єктами технологічної діяльності людини.

Виготовлення будь-якого виробу потребує затрат енергії, матеріалів і використання обладнання. Виготовити один і той самий виріб можна з різними витратами енергії та матеріалів. Це залежить від сировини, обраного обладнання, форми й розмірів виробів.

Технологія (з грец. $\chi\epsilon^{\wedge}\omicron\chi\omicron\upsilon\iota\alpha$ — наука про майстерність, спосіб виробництва) — це сукупність прийомів і способів обробки або переробки сировини, матеріалів з метою отримання виробів.

Будь-яка технологія складається з таких елементів: предмет праці (те, що необхідно виготовити), засоби праці (технічні пристрої* для виготовлення виробів), носії технологічних функцій (працівник, колектив тощо), продукт праці.

Предмет праці — об'єкт, на який людина діє в процесі трудової діяльності, перетворюючи його в потрібний виріб.

Якщо людина вимішує тісто, то тісто — предмет праці. Предметом праці є металева заготовка, яку токар обробляє на верстаті.

Засоби праці — це знаряддя праці (обладнання*, машини, механізми, інструменти), за допомогою яких людина, діючи на предмети праці, виготовляє вироби.

Вирішальна роль серед них належить механічним засобам. Знаряддя праці, які необхідні для виконання певної роботи, називають технологічним обладнанням (технологічними засобами). Залежно від функцій, які виконуються в процесі праці, певна річ може виступати і предметом, і засобом праці. Так, швейна машина, за допомогою якої шиють одяг, належить до засобів праці, а та, що перебуває в ремонті, — до предметів праці.

Матеріальним результатом праці людини є продукт праці. Це різні деталі, механізми, швейні вироби тощо.

Технологічна діяльність на виробництві

- **Усі речі, якими ми користуємося, виготовляють вручну або за допомогою спеціального обладнання на спеціалізованих підприємствах — заводах, фабриках, приватних підприємствах, агропромислових виробництвах.**
- **Уся робота таких підприємств поєднана в єдиний технологічний процес і спрямована на перетворення матеріалів і виготовлення виробів.**

Кожне виробництво, що виготовляє продукцію, має підрозділи, які виконують певну роботу. Наприклад, на швейному виробництві є:

- **конструкторський відділ, де розробляють конструкцію майбутнього виробу;**
- **експериментальний відділ, де розробляють модель і проводять випробування майбутніх виробів;**
- **розкрійний цех, де відбувається розкроювання швейних виробів;**
- **швейний цех, де шиють виріб (мал. 1);**
- **цех контролю та кінцевої обробки, де вироби прасують (мал. 2), перевіряють якість, складають, пакують тощо.**

Мал. 1. Швейний цех

Мал. 2. Волого-теплова обробка виробу

Технологічна діяльність у побуті

- Технологічна діяльність властива не тільки виробництву, а й побуту. Майже щодня удома ми переробляємо продукти для приготування їжі, прибираємо помешкання, прасуємо вироби. Дехто вдома із захопленням вишиває, в'яже, шиє вироби або ремонтує та виготовляє меблі. Усе це також технологічна діяльність, в результаті якої ми з матеріалів отримуємо виріб.

Для виготовлення виробів або виконання ремонтних робіт використовують такі знаряддя праці: молоток, ножиці, викрутки, гайкові ключі, електродріль, швейні машини, спиці, гачки тощо (мал. 3).

Швейна машина

Викрутки

Гачки

Плоскогубці

Спиці

Гайкові ключі

Молоток

Мал. 3. Знаряддя праці

Домашнє завдання відповісти на питання:

Завершити декорування ложки полімерною глиною

